

S strahospoštovanjem, v katerem je morda celo več strahu ali raje zadrege, sem se pripravljala, da spregovorim o profesorju Kajetanu Gantarju pred njegovo družino, prijatelji, kolegi in vsemi tistimi, ki so ga poznali veliko dlje in bolje kakor jaz. Vendar mora v tej *pietas* navsezadnje prevladati iskrena naklonjenost do pokojnega, ki mi je bil, kakor mnogim tu zbranim, učitelj, mentor in v poznejših letih tudi sodelavec.

Kot profesor nam nikakor ni prizanašal; a če ni skoparil z neusmiljeno, akribiji zavezano kritiko, je bil po drugi strani vedno radodaren s priznanjem, kadar je bilo zaslužen. Ko si priključem v spomin njegova predavanja, mi pogosto bolj kot dragoceno znanje, ki nam ga je posredoval, pridejo na misel njegova radoživost, človečnost in neusahljiva radovednost, s katero je sebi in svojim študentom vse do upokojitve širil obzorja v naši vedi. Ta *curiositas* ga ni nikoli zapustila. Upala bi si trditi, da je bila eno od gonil njegovega osupljivega znanstvenega, strokovnega in literarnega prizadevanja, ki je trajalo tako rekoč do njegove smrti, skupaj z neizmerno ljubeznijo do znanja, modrosti in omike, skratka do vseh tistih idealov, ki se jim je zapisal kot pedagog, filolog, prevajalec in literat.

Prav tako bom ohranila spomin na njegovo skromnost. Ne govorim o lažni skromnosti človeka, ki bi zamahnil z roko ob priznanjih, ki mu jih izrekajo. Takšno omalovaževanje bi bilo spričo njegovih dosežkov nenaravno in tega mu res ne moremo očitati. Ko smo na oddelku pripravljali razstavo ob njegovem zadnjem jubileju, nas je povabil na dom, kje nas je bogato založil z vsem potrebnim gradivom. Z veseljem in ponosom je pokazal priznanja, medalje, separate vidnejših objav, stara spričevala ipd. Rad je tudi pripovedoval anekdote in zgodbe, ki so pričale o njegovi razgledanosti, strokovnosti ter ugledu doma in v tujini. Ne, njegova skromnost je bila drugače: v dostopni in človeški interakciji; v tišini, s katero je prisluhnil mnenju drugega, tudi mladih in še neizkušenih kolegov; v naklonjenosti, ki jo je nenehno kazal do nas, svojih učencev; v veselju, hvaležnosti in rahli zadregi, ki jih je pokazal ob vsakem priznanju in pohvali; in nenazadnje v njegovi hudomušnosti, s katero se je že od izpitnih časov dalje odrekal akademskemu piedestalu, ne da bi s tem ogrozil veliko spoštovanje, ki s(m)o ga študenti in kolegi gojili do njega.

Spominjam se tudi njegove človečnosti. Dosegel je lepo starost, a je ostal nekako mladosten. Vedno bolj se mi zdi, da človeka ohranja mladega predvsem zmožnost izražanja tistih čustev in reakcij, ki pri mnogih ljudeh s starostjo izginejo ali otopijo: sem gotovo sodijo nekatere prej omenjene profesorjeve lastnosti, kot so radoživost, radovednost in navdušenje, po drugi strani pa tudi pristna bolečina in žalost. Profesor Gantar je bil vdan in zvest prijatelj mojim staršem. Ob smrti mojega očeta pred nekaj leti me je poklical in mi izrekel sožalje. Točnih besed se ne spominjam, saj sem ga poslušala v nekakšni otopelosti, iz katere pa me je nenadoma predramil njegov glas, ki se je v tistem trenutku zlomil. Tedaj sem pomislila, da bi si, če mi bo kdaj dano učakati

njegovo starost, želela, da bi bila zmožna zajokati za prijateljem ali kolegom. In ta misel mi je bila v tolažbo.

Dragi profesor, z vami odhaja še zadnji od Treh Velikih, ki so nas vodili skozi študij, in poslednji od očakov prejšnje generacije. S tem se poslavlja tudi naša poklicna mladost, če jo lahko tako imenujem: kakor takrat, ko izgubimo starše, nenadoma začutimo težo prehoda v naslednjo generacijo, tako vaši nekdanji učenci ob vašem odhodu – pa čeprav se v našem delu in življenju morda ne bo dosti spremenilo – občutimo breme poklicne odgovornosti. Prepričana pa sem, da bo to breme v spominu na vaše življenje in delo postalo izziv, ki nam bo v veselje. Za vse vaše darove in lepe spomine, iskrena hvala.

Sonja Weiss